

Warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej

Promowanie dobrej komunikacji w zespole i wsparcie dziecka jākającego się w klasie

Cześć I ogólna dotycząca komunikacji w zespole – pierwsza lekcja (45 minut):

1. Ćwiczenie I: *Niech zamienią się miejscami...* – integracja grupy, przełamanie lodów, wymieszanie grupy, po to, by uczniowie nie siedzieli z tymi osobami, z którymi zwykle pracują (klasa siedzi w zespołach po 4 do 6 osób przy złączonych ławkach tak, by wszyscy w tym małym zespole wiedzieli się nawzajem):

Prowadząca kolejno wypowiada treść poleceń:

Niech zamienią się miejscami te osoby, które mają w domu jakieś zwierzę...

Niech zamienią się miejscami te osoby, które lubią czekoladę...

Niech zamienią się miejscami wszystkie dziewczynki...

Niech zamienią się miejscami te osoby, które lubią grać w piłkę nożną...

Niech zamienią się miejscami te osoby, które myły dziś zęby...

Niech zamienią się miejscami te osoby, które lubią oglądać telewizję lub grać na komputerze...

2. Ćwiczenie II: *Trochę różni, a trochę tacy sami...* – integracja grupy (c.d.), przełamanie lodów:

Każda mała grupa uczniów będąca w jednym zespole otrzymuje planszę, na której ma wpisać swoje imiona oraz uzupełnić:

- w polu „wszyscy w naszej grupie jesteśmy do siebie podobni, bo...”; należy wpisać trzy cechy, które mają wszyscy w tej małej grupie (np. wszyscy chodzimy do szkoły, wszyscy mieszkamy w Polsce...);
- w polu „X różni się od reszty, bo...”; każda osoba będąca w małej grupie musi napisać, co ją różni od pozostałych (np. X ma długie włosy, podczas gdy pozostali mają krótkie; Y jest chłopcem, podczas gdy pozostałe osoby w naszym zespole to dziewczynki...).

Omówienie – jedna osoba z każdego zespołu prezentuje swoją grupę na forum całej klasy.

Podsumowanie – mamy wiele cech wspólnych, ale każdy z nas jest trochę inny. To jest wartościowe, gdyż ta różnorodność jest dobra dla naszej grupy/klasy.

Na koniec zabawy uczniowie dostają podpisane imieniem naklejki identyfikatory, które każdy przykleja sobie na piersi tak, by prowadząca mogła zwracać się do dzieci po imieniu.

Rekwizyty: karta pracy dla każdej z grup, naklejki z wpisanymi imionami, długopisy, pisaki.

Warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej

Promowanie dobrej komunikacji w zespole i wsparcie dziecka *jąkającego się* w klasie

3. Ćwiczenie III: *Jestem niepowtarzalny*. – każdy z uczniów otrzymuje kartkę papieru. W parach nawzajem dzieci obrysowują swoje dłonie położone na kartkach. Podpisują swoją kartkę i nad jedną dłonią robią znak „+” a nad drugą „-”. Następnie na placach dłoni ze znakiem plus wypisują swoje zalety, wyjątkowe umiejętności, talenty, to, w czym są dobrzy; na palcach dłoni ze znakiem minus – te rzeczy, które potrafią robić nieco słabiej, ewentualnie swoje wady... Uczniowie w parach prezentują sobie swoje odrysowane dłonie. Zadaniem każdego z nich jest zaproponować koledze/koleżance dopisanie jakiejś jego/jej zalety lub mocnej strony. (Uczymy się mówienia sobie nawzajem komplementów, udzielania pozytywnych informacji zwrotnych.)

To ćwiczenie wykonały również osoby prowadzące – trenerki, by pokazać dzieciom, że każdy ma słabe i mocne strony.

Podsumowanie – mamy bardzo wiele zalet, bardzo wiele potrafimy robić, ale nikt z nas nie jest doskonały.

Rekwizyty: kartka papieru dla każdej osoby, pisaki.

4. Ćwiczenie IV: *Mówca idealny? Spotkanie z panem Gadułka*. Wyobraźcie sobie pewnego Pana – nazwijmy go Pan Gadułka. Pan Gadułka jest osobą, która bardzo lubi mówić. I on jest w tym bardzo dobry: potrafi mówić głośno, cicho, szybko, wolno, gdy trzeba mówi cienkim głosem, a gdy trzeba bardzo grubym. Bardzo to lubi, mówienie to jego największa przyjemność. Jednak ludzie nie bardzo chcą z nim rozmawiać, bo on ciągle opowiada o sobie, nie słucha innych, gdy oni z nim rozmawiają, natychmiast im przerywa i zaczyna znowu opowiadać o swoich sprawach. Interesujące jest dla niego tylko to, co on ma do powiedzenia i jego sprawy – inni są mu potrzebni, tylko po to do tego, go słuchać.

Pytania do klasy:

- *Jak Wam się wydaje, dlaczego ludzie nie lubią rozmawiać z takimi osobami jak pan Gadułka?*
- *Pomyślmy zatem, jakie cechy, jakie zachowania charakteryzują mówcę idealnego.* Każda z grup otrzymuje planszę „Mówca idealny” i wspólnie ustala cechy takiego mówcy.

Podsumowanie – omówienie cech dobrego mówcy.

Rekwizyty: kartka pracy po jednej na każdą grupę „Mówca idealny” długopisy, ołówki.

5. Ćwiczenie V: *Jak to się dzieje, że mówimy?*

Czy zastanawialiście się kiedyś nad tym, jak to się dzieje, że człowiek mówi? To jedna z najbardziej skomplikowanych czynności, jaką człowiek potrafi wykonywać. To nas odróżnia od zwierząt. Psy szczekają i mimo tego, że naukowcy stwierdzili, iż nasi czworonożni przyjaciele całkiem nieźli potrafią odczytać to, co mówi do nich człowiek, to nie są w stanie rozmawiać z ludźmi, tak jak my. Ludzie mają język, który pozwala im nie tylko na przekazanie prostych informacji (to wszak potrafi nawet pies), ale potrafią też mówić o tym, co czują, o tym co było, a nawet o tym, czego nie ma...

Warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej

Promowanie dobrej komunikacji w zespole i wsparcie dziecka jękającego się w klasie

Spróbujmy sobie wyjaśnić, jak to się dzieje, że człowiek mówi.

Każdy zespół uczniów dostaje zaprojektowany schemat pana Gadułka wraz z osobno wyciętymi częściami „maszyny mowy”: mózg, przepona, płuca, krtań, wargi, zęby, język. Ich zadaniem jest nazwać te części, ułożyć we właściwym miejscu na schemacie i zastanowić się, do czego służą.

Podsumowanie – prowadząca, z pomocą całej grupy, po kolei, na dużym schemacie prezentuje poszczególne części i z pomocą dzieci ustala, jak się nazywają i do czego służą. Uczniowie przyklejają na swoich planszach poszczególne elementy maszyny mowy pana Gadułka i podpisują je.

Podsumowanie: mówienie to bardzo skomplikowana czynność, która wymaga idealnej współpracy różnych części naszego ciała.

Rekwizyty: Pan Gadułka – duży szablon wraz z poszczególnymi częściami – do zawieszenia na tablicy, karty pracy po jednej na każdą grupę „Pan Gadułka i jego maszyneria mowy – poszczególne części wycięte”, kleje i długopisy lub kredki.

Cześć II dotycząca jękania i dokuczania – druga lekcja (45 minut):

6. Ćwiczenie I: *Mówienie nie jest takie łatwe...*

Jak przekonaliśmy się, budując „maszynę mowy pana Gadułka”, wypowiedzianie się to bardzo skomplikowana czynność. Człowiek uczy się jej bardzo długo. W pierwszym etapie swojego życia prawie w ogóle nie mówi, później uczy się nowych języków, w związku z czym to nic dziwnego, że czasami potrzebuje pomocy w zakresie mówienia. Ciągłe uczymy się mówić lepiej, nawet na lekcjach języka polskiego, lecz pomimo tego wciąż może okazać się, że niektórzy z nas potrzebują logopedycznego wsparcia – nie ma nic nadzwyczajnego w uczęszczaniu na taką terapię z terapeutą mowy.

Pytania do klasy:

- *Kto to jest logopeda?*
- *Może niektórzy z Was uczęszczali kiedyś do logopedy, jeśli tak, to pamiętacie nad czym wtedy pracowaliście?*

Prowadząca wyjaśnia, że istnieje wiele typów problemów w mowie, np. zaburzona wymowa (pokazuje przykłady) lub problemy z głosem. Dziś, wspólnie z naszymi gośćmi i waszym kolegą/koleżanką, chcielibyśmy Wam opowiedzieć, czym jest jękanie. Np. ... przeprowadził/przeprowadziła badanie na ten temat i przygotował/przygotowała trochę ciekawostek, w tym bardzo interesujący quiz z nagrodami.

Wszystko, co bystrzaki powinny wiedzieć o jękaniu

W prezentacji zaplanowano następujące panele:

Warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej

Promowanie dobrej komunikacji w zespole i wsparcie dziecka jękającego się w klasie

Panel 1: *Co ludzie wiedzą o jękaniu?*

Panel 2: *Na czym polega jękanie?*

Eksperyment dla klasy: Uczniowie w parach mają za zadanie opowiedzieć sobie nawzajem, co robili wczorajszego dnia po lekcjach. Muszą używać przy tym różnych typów jękania, powtarzając sylaby na początku każdego wyrazu, przeciągając dźwięk lub blokując się na jakimś słowie.

Na koniec ćwiczenia prowadząca prosi, by ktoś na ochotnika przeczytał wylosowane zdanie, jękając się w zadany przez prowadzącą sposób, a ... jako ekspert oceni, jak dobrze ochotnik się jękał.

Panel 3: *Skąd bierze się jękanie?*

Panel 4: *Czy znacie sławne osoby, które się jękają lub się jękały?*

Panel 5: *Co się dzieje podczas terapii?*

Eksperyment dla klasy: Ćwiczenie w trójkach, w trakcie którego jedna osoba w środku jest proszona o to, by pisać ręką odwrotną do wiodącej, czyli osoby praworęcznej – ręką lewą, a leworęcznej – ręką prawą; jedna osoba stojąca obok stale udziela jej dobrych rad typu: nie denerwuj się, spokojnie, pisz wolniej, skup się... A druga osoba stojąca z drugiej strony – co jakiś czas szturcha osobę piszącą w rękę.

Pytania do klasy zadane po przeprowadzonym ćwiczeniu:

Czy łatwo jest zmienić swój stały nawyk – pisanie inną ręką, a w przypadku terapii logopedycznej opanować nowy sposób mówienia?

Czy dobre rady otoczenia pomagają?

Czy szturchanie, które miało przypominać momenty zająknięć, może być irytujące?

Panel 6: *Co pomaga a co przeszkadza?*

Burza mózgów – co może być pomocne dla osoby jękającej się, a co może jej przeszkadzać? Omówienie „właściwych zachowań” wobec osoby jękającej się (np. nie należy kończyć zdania za kogoś, nie przerywać, nie ponaglać; uspakajanie osoby jękającej – pomaga/nie pomaga? itp.) Spisanie na planszy – co jest pomocne, a co przeszkadza?

Panel 7: *Pomówmy o dokuczaniu.* Przykłady dokuczania oraz omówienie, na czym polega mobbing w szkole i jak należy na niego reagować.

Pytania do klasy:

- Czy kiedykolwiek ktoś wam dokuczył, przezywał was?

Warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej

Promowanie dobrej komunikacji w zespole i wsparcie dziecka jękającego się w klasie

- Jak dokuczanie wpływa na nas, jak się wówczas czujemy, jak możemy się zachowywać?

Burza mózgów: Jak należy się zachować, gdy mamy do czynienia z dokuczaniem?

Panel 8: Końcowy quiz o jękaniu.

Za każdą dobrą odpowiedź uczniowie dostają nagrody.

Podsumowanie: Czego dowiedzieliśmy się o jękaniu?

Prowadząca pokazuje dużą planszę z widniejącym u góry napisem: *Czego dowiedzieliśmy się o jękaniu?* Każdy zespół uczniowski dostaje po 3-4 motyle wycięte z kolorowego papieru. Zadaniem każdego zespołu jest wypisać na każdym z motyli jedną rzetelną informację na temat jękania. Na koniec wszystkie informacje zebrane przez uczniów są odczytywane, a motyle są przyklejane na głównej planszy.

Na zakończenie warsztatów wszyscy uczestnicy dostają dyplomy, osoby prowadzące żegnają się z uczniami oraz ich nauczycielem i dziękują im za udział.